

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

1. De confirmatione in gratia notata, & Doctorum sententiæ proponuntur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

DISPUTATIO VI.

*De reliquis ad prædestinationem, ac
reprobationem aliquo modo at-
tinentibus.*

Ratæ nec admodum difficilia sub hoc titulo examinanda veniunt. Primum: quoniam confirmatio in gratia à prædestinatione, & induratione in malo à reprobatione differant? secundum, quid liber vitæ, vel mortis ultra prædestinationem, vel reprobationem addat? Tertium de certo cum prædestinatione, tum reprobatione numero.

QVÆSTIO I.

Quoniam confirmatio in gratia, & induratio, seu obduratio in peccato, siue ad malum à prædestinatione, ac reprobatione differant.

Liquo illas à prædestinatione, & reprobatione differre potius supponitur à Theologis quam disputatur: cum non omnes prædestinati confirmati in gratia sint, sed ex speciali privilegio eorum pauci: nec obduratio cordis in mali siue ad peccatum sit omnium reproborum sed obstinatio, & valde contumacia in peccato: quare quoniam hæc à prædestinatione, & reprobatione differant restat examinandum.

CERTAMEN I.

De confirmatione in gratia notata, & Doctorum sententiæ proponuntur.

Gratia, in qua, seu de cuius confirmatione agimus, auxilium non est, sed formaliter iustificans, gratumque Deo reddens prædestinatum cui confirmatio in gratia speciali Dei privilegio contigit. Cum autem prædestinatio omnis sine qua confirmatio esse non potest, donum perseverantiæ contineat, & hoc confirmatio in gratia necessario, vel claudit vel supponit: nec eam solum, perseverantiæ, quæ satis prædestinationi foret. Etenim perseverantiæ prædestinationi necessariam instans immediate post iustificationem obitus sæpe fecit, ac facit ut beatissimi felicissimi latronis, ac recens baptizatorum obuentium infantium exempla demonstrant. Requirit ergo confirmatio in gratia perseverantiæ in ea pro viæ statu diuturnitatem de se virtutalem per multa, duraque tempora, certamina, occasiones, ac tentationes vehementes pluresque peccandi, atque à iustitia, & sanctitate recedendi, ita Doctores omnes antiqui, ac recentiores scholastici fere omnes. Probat primum, quia alias sacrum confirmatorium in gratia collegium plus nimio ad prædestinatos omnes ampliabitur: secundo, quia confirmatio in gratia, siue obfirmatio alicuius contra peccatum absolu-

te dicta, non est ad tempus aliquod, & occasionem & tentationem vnam vel alteram qualemcumque peccandi, sed ad omnes, & per tēpus quodcumque peccatorum quolibet inuasionibus & tentationibus quibuscumque, etiam acerrimis esse possit: quemadmodum, neque arx, cuiuslibet aliqua firma obfirmataque absolute contra hostium eorum impetus & militares inuisiones dicitur, quæ momentis armis, militibus, ita solum instructa fuerit ad tempus breuiculus, vniueque solum vel alteri hostium inuasioni sit restituta, sed quæ omnibus hostium inuasionibus quantumvis duris, ac vehementibus hostium inuasionibus & ad tempus quodlibet resistere apta sit, ac parata. Tercio probatur ab opposito confirmationis, & obdurationis reprobi in malo: quæ sane illius non est, qui ad tempus solum perbreue, vniueque vel alteri etiam vehementi, Dei inspirationi, ut non peccet, peccatae obstat, resistit, sed eius solum, qui Dei frequentibus, vehementibus perque tempora, & occasiones plures inspirationibus resistere aptus, & duritie cordis sui quasi autem est surdæque aspidis (ut Spiritus sanctus ait) insulatus cordis obturat. Ita Theologi omnes de cordis induratione, & obduratione perditum in malo esse suadent Molina. 1. p. q. citat. a. 4. Heriz. d. 13. c. 1. et Soto Driedone. Roffense, cano, & alii Ariaga. d. 1. sect. 4.

2. Sed & Vasquium nostrum reprehendens, quod 3. c. 10. asseruerit etiam cum primo quis peccat vehementibus Dei inspirationibus obstitit obduratione in malum proprietate sermonis peccare: quod nāquam verum est: nisi pluribus vehementibus, inspirationibus per diuturnum tempus obstitat falsum reputat Ariaga, penitus reputauerat Heriz: quare neque confirmationem in gratia illi aduerfam oblique diuturnam per occasiones plures & vehementes acrum tentationum videtur, sermonis proprietate esse absolute non posse. Contra vero vult Christophorus de Vega Paletia. 16. Theologie Mariana. cert. 10. d. 1186. §. Roboratur amplius eam tempore diuturnitatem & per occasiones plures, & vehementes tentationum victoriam ad proprietatem confirmationis in gratia impertinentem ac libere consistam esse: Equidem diuturnitatis eius taxandæ nullum rationis fundamentum, sed solum pro cuiuslibet arbitrio esse possit: qui in Vazquo nostro videtur consentire. Horum autem Doctorum pugnam facile dirimes, si notari hac in re nolueris: quibus diximus diuturnitatem resistere peccatis, occasionesque, & tentationibus vehementibus pluribus ad confirmationem in gratia requirit de se virtutalem seu habitalem esset: ut ex eo donum tentationibus quantumvis magnis frequentibus in gratia sit, si aduerint: quocirca conditionate victorias contemnom, inquam longo tempore concernit, si docuerit, oblique vlla tentationum, aut temporis mensura, quod nō longius breuiusque tempus maiorque, vel minus tentationum vehementium, & occasionum frequentia confirmationis in gratia absolute detur, per accidens potius confirmationis in gratia est.

3. Neque enim confirmati in gratia æque in hoc statu vixere, nec totidem, totque vehementibus occasionibus, & tentationibus fuerunt in hac viâ ad peccandum tentati, & expetiti: cum tamen omnes æque absolute in gratia confirmati fuerint. Esi autem ex vehementi aliquo Dei inspiratione, & illustratione perfectissima possit quis pluribus, & vehementibus tentationibus resistere, & tamen non ex habitu principio, & permanenti non est, sed solum ex actuali, & transiente, ac proinde neque ex confirmatione in gratia, quæ habituale, & permanentis Dei donum, & ad plures, & omnes tentationes vincendas apta, quæ nulla præter clarā Dei visionē cogitatio bona, & inspiratio siue tactus tentatione, & infugatione in malum, pluribus Dei, & ardentibus inspirationibus & vocatibus impetibus resistat: ac peccet, essetque ardentioribus aliis, si adhibus resisteret, tamen, quia id non ex habitu aliquo, sed permanenti principio, sed transiente, nec pluribus aliis, quibus obduratio cordis in malo, siue ad malum, resistit, non ex induratione, & obduratione proprie dicta resistit, ac peccatis tamen ex principio permanentis, & habituali, ac plu-

ac pluribus, & pluribus vehementioribus Dei inspirationibus restituro tunc: vel semel improbus resistat, ac peccet, ex propriè dicta obdurate cordis, & absoluta in duratione cordis in malo resistet, & peccabit, vt bene Vasquez aiebat, quin Herize, & Arriaga impugnationes quidquam contra ipsum præstent, vt eas legenti patebit: quare earum solutionibus applicandis, & explicandis abstinco.

4. His prænotatis. Prima Catholicorum Doctorum sententia est Catherini r. de prædest. Dei c. vi. & lib. 3. cap. 1. & 2. illa sua electione ad gloriam efficace, & antecedente merita, & mediorum etiam efficacium electionem, quam respectu eximie prædestinatorum paucorum admittit, eorumdem confirmationem in gratia stare censuit: quia ea ita electis impotentia physica, & absoluta antecedens ad non peccandum mortaliter ita electis, inducitur: quare & ad iustitiam, & sanctitatem gratiamque sanctificantem amittendam ipsis auferitur libertas: Catherinum sectus est Ledesina, de auxil. q. vii. princip. art. 7. ad confirmat. argum. 6. vterque tamen libertatem ad merendum, vel non merendum, venialiterque peccandum, vel non peccandum ita in gratia confirmatis relinquunt. Nolite Valentia t. 1. in 1. p. q. 2. 3. d. 1. p. 1. punct. 4. §. 7. vers. vi. & d. 8. de grat. q. 3. punct. 4. §. 2. post 4. conclusionem versu. Tercio alii in ea antecedente electione efficace ad merita prædestinati in gratia confirmati eius in gratia confirmationem constituit: ea vero impotentiam antecedentem peccandi mortaliter, & confirmato induciturque amittendi gratiam libertatem absolute auferri negat. Hoc enim in sententia Catherini adeo est durum, dicam erroneum vt cunctis eius tempestatis Doctoribus Catholicis valde mouerit stomachum. Ioann. à Bononia, de prædest. p. 2. opin. 3. prius cum Catherino colloquitur coram, & vulgato scripto illud consutauit: Dominicus item Soto in c. 9. ad Roman. digressi, de prædestinatione Corduba 1. questionarij, q. 36. Bartholom. Camer. Dialogo Cathol. cap. 10. temerarium, scripturæ aduersum ac erroris nota dignum censent, ac Vega insuper in Tridentin. c. 1. idcirco Sixtus Senensis, qui id aliquandiu tenuerat, & docuerat, tandem retractauit. Bibliothecæ annotat. 2. 48. Horum iudicio Theologi, & scholæ omnes Catholice concordant. Scotica, & Thomistica vtraque Dominicana etiam recentior, & Iesuitica tam Vasquiana quam Soanistica, indeque Vasquiana efficacem antecedentem electionem prædestinati cuiusvis (confirmati etiam) ad gloriam Soanisticam impugnat, quod absolutam potestatem, & libertatem mortaliter peccandi finaliter ita antecedenter, & efficaciter electis non relinquat contra Thomisticam vero antecedentem etiam absolutam consensui nostro voluntatem efficacem prædeterminationem, & efficacem etiam suo modo antecedentem electi merita ad gloriam electionem: vtriusque autem totus labor, & studium est mille subtilitatibus consequentia illius ab antecedentibus meritis, liberumque arbitrij nostri vsum efficacibus Dei electionibus, & voluntatibus ad impotentiam & necessitatem absolutam libertati nostre aduersam siue in operando, siue in peccando, mortaliter etiam consequentia legitimitatem negare, conarique ostendere illegitimitatem, vt hac contr. & c. 1. de Deo vno controu. 3. d. 1. vidimus.

5. Et quidem in eo se Thomistæ Recentiores à Caluinistis discrepare contendunt quod illi suis antecedentibus efficacibus decretis electionibus, & prædestinationibus libertatem creatam euerri fateantur, atque absolutam ad oppositam impotentiam nobis induci, ipsi vero id electionibus efficacibus antecedentibus decretis, prædeterminationibus fieri constanter, & mordicus negent: sed ad rem præsentem specialius adhuc confirmationis impotentiam grauius etiam peccandi non induci, neque ad grauius peccata admittenda libertatem confirmatis euerri sepe scriptura testatur. Primo enim de saluandis Sanctisq; cunctis: quare, & de confirmatis in gratia dicitur Ecclesi. 31. *Qui posuit transgredi, & non est transgressus facere mala* (quibus vtrique damnarentur, ac æternum periret) & non fecit. Apoc. 3. *Tene quod habes ne alius archibus coronam tuam, prædestinatis omnibus, ac proinde confirmatis in gratia dictum, potestatem antecedentem absolutam ipsorum ad graue peccatum finale, quo à gloria deiciunt, & coro-*

nam æternam amittant continet expresse, sed omnium vrgentissimum illud est Pauli in gratia confirmati, quod 1. Corint. 9. de seipso dixit. *Castigo corpus meum, & in seruitutem redigo: ne forte, cum aliis prædicauero ipse reprobus efficiar* illa enim voce forte absoluta euentus contingentia, & possibilitas (farentibus Patribus, Catholicis interpretibus, & Scholasticis omnibus) denotatur in scriptura, ac subinde absoluta & antecedens Pauli à salute decedendi & grauius peccandi potestas vi ad eum locum docent Euseb. Emisen. hom. 1. de init. quadrages. Origen t. 2. commentario in cap. 8. ad Rom. fine, & Patres reliqui, qui in eiusdem interpretationem inciderunt: cum ergo confirmatio in gratia solum consequentem impotentiam peccandi mortaliter, & amittendi gratiam, atque necessitatem perseuerandi in illa confirmatis in gratia possit afferre, eaque prædestinatis omnibus prædestinatione sola afferatur explicandum restat quidnam aliud, quod impotentia absoluta, & antecedens grauius peccandi, & amittendi gratiam non sit, speciale illud confirmatio in gratia priuilegium ita confirmatis apponatur.

6. Nonnulli apud Chrysostorum de Vega vbi proxime §. *perperam* docent esse illud fomitis extinctionem: eos tamen ipse refellit: quia ea in Adamo innocente fuit, quin fuerit in gratia confirmatus, quam amittit: verum nec prædestinatus fuit, prædestinatione status innocentie propria, alioqui nec gratiam, & innocentiam amississet: extinctio autem fomitis sola confirmatio in gratia per hocce auctores non est, sed cum prædestinatione coniuncta, cum qua complet in gratia confirmationem: sed melius consulantur: quia (Deipara excepta) nemo confirmatus in gratia peccati fomitem habuit extinctum: patet in Paulo in gratia cum primis confirmato verbis nuper recitatis & illis insuper. *Sentio aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ*: lex autem membrorum legi mentis & rationi repugnans, nil aliud quam vitiosa habitualis concupiscentia, ac peccati viuis, & viuidis fomes est: illis denique eiusdem Pauli verbis. *Datus est mihi stimulus carnis meæ qui me colaphizat*. Secundo alij apud Vegam eundem ibidem ad remotionem externarum Demonum suggestionum pro confirmatione in gratia saltem complenda, recurrunt: quos acque leuiter ipse confutat in Demonibus qui confirmati in gratia non fuerunt, etsi ab eis Demonum suggestio fuerit remotæ, ac nulloquam illa peccarint: ceterum exceptis Luciferis, & ex eodem ordine supremo Angelis lapsis, reliqui inferiorum ordinum Demones illorum prauis suggestionibus ad hoc peccasse dubium mihi non est vt contra de Angelis, d. de statu viæ ipsorum ostendam, sed esto fuerint suggestiones Demonum aliorum ab aliis remotæ: cum prædestinati non fuerint earum suggestionum remotio confirmatio eorum in gratia non fuit, quæ sine prædestinatione esse non potest: quam amotio suggestionum in absolutam confirmationem in gratia completer si admissit. Melius impugnantur: quia Angeli boni ordinis primi confirmati in gratia pro statu viæ non sunt etsi fuerint prædestinati, ac nullam à malis Angelis suggestionem passi, neque pati ab eis naturæ ordine seruato potuerint, vt citato loco videbimus. Secundo cum Demones prauis suggestionibus Tyrannos ad Apostolos cruciandos à Deo accenderint, & exaceruerint, vt eos à fide, & Evangelica predicatione desicerent, atque exterrent, eosdem Apostolos prauas suas suggestiones, vt fide, & predicatione absterrent non immisisse incredibile est, cum tamen confirmatos in gratia Apostolos fuisse certum prorsus sit. Tercio demum: etsi omnis Dei externa protectio, & tam externarum, quam internarum tentationum ac suggestionum amotio ad prædestinationem, & propriam eius perseuerantiæ donum spectet, ad speciale tamen confirmationis, & obfirmationis in gratia donum non spectat: nec (me iudice) spectare potest, vt ex nostre sententiæ probatione satis vero simile apparebit.